

hvad der praktisk finder Sted. Det er umuligt for de private Skoler at sætte Skolepengene op; thi, gjøre de det, kommer der ingen Elever i dem, og sætte de dem ned, døe de af Svindfot, saa den ærede Rigsdagsmand kan være sikker paa, at hvad der i en lang Række af Aar har udbannet sig som det almindelige Skolecontingent, det er det, der behøves og er rimeligt. At Metropolitanaskolen skulde kræve et mindre Contingent end de andre Skoler, har jeg ikke fra nogen Side hørt erklæret for billigt; tværtimod, da den dog ikke kan tilfredsstille alle de Krav, som gjøres til lærd Underviisning i Byen, maa det anses meget urimeligt, at den, bestandigt udvidende sig, hvad den har gjort i mange Tider, og langt overskridende det Omfang, der administrativt var bestemt for den, concurrerer med andre Skoler under saadanne Vilkaar, der kun kunne ødelægge disse, uden at den, naar dette er fæet, kan tilfredsstille de Krav, der i Hovedstaden ere til lærd Underviisning. Det kan Staten ikke gaae ind paa. Naar det af den samme ærede Rigsdagsmand er sagt, at den Mand, hvem Landet skylder saa Meget, og som har stiftet Sorø Academi, har havt den Tanke at skaffe en billig Afgang til samme, da kan jeg kun svare, at Afdgangen dertil er mærkværdigt billig. Naar den ærede Rigsdagsmand atter her vil tage Hensyn til, hvad der finder Sted i det praktiske Liv, vil han see, at, naar man betaler 130 Rd. for en Elev, er det kun Halvdelen af hvad man maa betale, naar man sætter ham i Kost i en Familie, hvor han kun nogenlunde faaer det saa godt som i Sorø. Naar dernæst Dpholdets Behagelighed der og den omhyggelige Underviisning, Eleverne der nyde, tages i Betragtning, vil man vistnok finde, at en Betaling af 175 Rd., Alt iberegnet, for en Elev i Sorø er overmaade billig. Vilde man behandle Sagen paa den Maade, som det lod til, at den ærede Rigsdagsmand antydede, at man lod Sorø beholde alle sine Midler, saa kunde Skolen vel maaskee komme til at give fri Underviisning, men det blev kun for et udvalgt Antal, og det var sandelig ikke stemmende med Demokratiet, idetmindste i den Forstand, hvori jeg opfatter det, at der var en saadan Elite, der fik fri Underviisning. Den

Lid er ikke kommen, og den er laugt borte; da man kan sige: Lad Afdgangen til de lærde Skoler være saa let som mulig, det er i Demokratiets Interesse.

Jeg glemte før, da jeg omtalte denne Samling til Sorø Skole, at bemærke, hvad der blev overseet af en æret Rigsdagsmand fra Jylland (Klee), som talte derom, at man har fortræffelige Bærker, hvori Oldsagerne findes aftegnede fuldkommen nøiagtigt og i et større Antal, end det er muligt at faae selve Gjenstandene; naar man vil anskaffe disse Bærker, behøver man ikke at kjøbe Gjenstandene, og der er tillige Forklaringer, som Eleverne kunne bruge. Dette er altsaa et vigtigt Hjælpe middel til Studiet af Oldsagerne, forsaavidt man vil, at et saadant Studium skal indføres ved de lærde Skoler; og, naar da en Classes Elev har et saadant Hjælpe middel, og desuden Afgang til Bibliotheket, og naar de derhos komme een eller to Gange om Aaret ind at besee den store Samling her i Byen, saa kan den ærede Rigsdagsmand være ganske beroliget og forvisset om, at de have meget mere Nytte deraf end af de enkelte Gjenstande, som man engang imellem laaber dem see paa, og som de maaskee i Begyndelsen blive stærkt berørte af, men som de snart tabe Interessen for.

Fischer: Jeg er ganske enig med det ærede Udvalg i, at Forhøielsen af Skolepengene for de lærde Skolers Bedkommende vil være hensigtsmæssig, men jeg nærer nogen Tvivl om, hvorvidt det Samme er Tilfældet for Sorø Akademis Bedkommende. Det er ganske rigtigt, hvad den ærede Ordfører har bemærket, at den Betaling, der gives for Dpholdet paa Sorø Academi, er særdeles billig. Ikke desto mindre er Dpholdet for Eleverne i Sorø i Almindelighed temmelig kostbart. Der eksisterer nemlig den Bestemmelse, at de, der blot besøge Skolen uden at have Dphold paa Akademiet, kun maae indlogeres hos Embedsmænd. Dette er tidligere blevet omtalt her i Rigsdagen, og der er bleven givet Haab om, at der ad administrativt Veie skulde blive gjort Forandring heri; men, hvis denne Forandring ikke er fæet for ganske nylig, bestaaer denne Bestemmelse